

Sygn. akt IV U 18/12

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 31 maja 2012 roku

Sąd Okręgowy w Tarnowie - Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: SSO Natalia Lipińska

Protokolant: st.sekr.sądowy Magdalena Cieśla

po rozpoznaniu w dniu 31 maja 2012 roku w Tarnowie na rozprawie

odwołania D. R.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T.

z dnia 24 października 2011 roku nr R+ (...)

w sprawie D. R.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T.

o rentę socjalną

oddala odwołanie.

Sygn. akt IV U 18/12

UZASADNIENIE

wyroku Sądu Okręgowego w Tarnowie

z dnia 31 maja 2012 r.

Decyzją z dnia 24 października 2011 r., nr R+ (...), Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T. odmówił D. R. prawa do renty socjalnej i renty rodzinnej. Jako podstawę prawną zaskarżonej decyzji powołał przepisy art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 27 czerwca 2003 r. o rencie socjalnej (Dz. U. z 2003 r.

Nr 135, poz. 1268 z późn. zm.) i art. 68 ust. 1 pkt 3 w zw. z art. 12 i art. 107 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych

(Dz. U. z 2009 r. Nr 153, poz. 1227 z późn. zm.). W uzasadnieniu wskazał, że odwołujący nie spełnia warunku całkowitej niezdolności do pracy określonej w/w przepisami, co jest niezbędną przesłanką do dochodzenia prawa do renty rodzinnej i renty socjalnej, bowiem orzeczeniem Komisji Lekarskiej ZUS z dnia 7 października 2011 r. nie został uznany za osobę całkowicie niezdolną do pracy.

Odwołanie od tej decyzji wniósł D. R., domagając się jej zmiany

i przyznania mu prawa do renty socjalnej oraz renty rodzinnej. W uzasadnieniu odwołujący podniósł, że zaskarżona decyzja jest dla niego krzywdząca.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie. W uzasadnieniu podniósł, iż wobec braku u wnioskodawcy całkowitej niezdolności do pracy nie zostały

w jego przypadku spełnione warunki do nabycia uprawnień zarówno do renty socjalnej, jak i renty rodzinnej, dlatego też począwszy od dnia 1 października 2011 r. wypłata powyższych świadczeń została wstrzymana.

Bezsporne w niniejszej sprawie było, że odwołujący D. R., urodzony w dniu (...), ma wykształcenie zawodowe o specjalności kucharz i dotychczas nie pracował zarobkowo. W związku z orzeczną całkowitą niezdolnością do pracy, od 1 lipca 2006 r. odwołujący był uprawniony do renty socjalnej, zaś od 5 sierpnia 2008 r. rentę tę pobierał w zbiegu z rentą rodzinną, aż do 30 września 2011 r.

W dniu 25 sierpnia 2011 r. ubezpieczony wystąpił do organu rentowego z wnioskiem o ponowne przyznanie mu prawa do tych świadczeń.

Zaskarżoną decyzją z dnia 24 października 2011 r. (...) Oddział w T. odmówił D. R. prawa do renty socjalnej i renty rodzinnej, ponieważ orzeczeniem Komisji Lekarskiej ZUS z dnia 7 października 2011 r. wnioskodawca nie został uznany za osobę całkowicie niezdolną do pracy.

(okoliczności bezsporne)

Nadto Sąd ustalił następujący stan faktyczny sprawy:

Lekarz Orzecznik ZUS w opinii lekarskiej z dnia 16 września 2011 r. rozpoznał u odwołującego:

- upośledzenie umysłowe lekkie.

W konsekwencji uznał, że odwołujący nie jest osobą całkowicie niezdolną do pracy.

W wyniku wniesienia przez ubezpieczonego sprzeciwu od powyższego orzeczenia, zostało ono poddane weryfikacji przez Komisję Lekarską ZUS, która w orzeczeniu z dnia 07.10.2011 r., podtrzymała stanowisko Lekarza Orzecznika ZUS.

Orzeczenia powyższe legły u podstaw wydania zaskarżonej decyzji.

dowód: orzeczenie Lekarza Orzecznika ZUS z dnia 16.09.2011 r. - k. 109 akt ZUS,

orzeczenie Komisji Lekarskiej ZUS z dnia 07.10.2011 r.- k. 111 akt ZUS,

W celu ustalenia czy odwołujący jest całkowicie niezdolny do pracy zarobkowej oraz kiedy powstała ewentualna całkowita niezdolność do pracy, Sąd dopuścił dowód z opinii biegłego sądowego lek. med. E. S.- N.- specjalisty psychiatrii.

W opinii sądowno- lekarskiej z dnia 29 kwietnia 2012 r. biegły sądowy z zakresu psychiatrii zdiagnozował u odwołującego:

- upośledzenie umysłowe lekkie.

Na podstawie danych zawartych w aktach sprawy, dokumentacji medycznej oraz badania psychiatrycznego, biegły stwierdził, że obecny stan psychiczny oraz funkcjonowanie intelektualne, emocjonalne i społeczne opiniowanego nie dają podstaw do uznania go za osobę całkowicie niezdolną do pracy.

Jak wynika z uzasadnienia opinii, odwołujący leczony był w poradni zdrowia psychicznego dla dzieci od 2002 r., a od 15 marca 2006 r. pozostaje w okresowym leczeniu psychiatrycznym ambulatoryjnym w poradni zdrowia psychicznego w B.

z rozpoznaniem upośledzenia umysłowego umiarkowanego. W trakcie badania przez konsultanta ZUS z zakresu psychiatrii w dniu 10 października 2006 r. u opiniowanego rozpoznano lekkie upośledzenie umysłowe z

niedojrzałością emocjonalną i społeczną, uznając, że w/w jest całkowicie niezdolny do pracy, ale rokuje uzyskanie zdolności do wykonywania pracy praktycznej. W trakcie badań orzeczniczych rozpoznawano u odwołującego upośledzenie umysłowe lekkie z niedojrzałością emocjonalną i społeczną (2006 r., 2007 r., 2008 r.), upośledzenie umysłowe- pogranicze lekkiego i umiarkowanego, zaburzenia lękowe nasilone i zaburzenia zachowania (2009 r., 2010 r.) oraz upośledzenie umysłowe lekkie (2011 r.). Z opinii psychologicznych z sierpnia 2010 r. i sierpnia 2011 r. wynika, że aktualnie opiniowany funkcjonuje na poziomie upośledzenia umysłowego lekkiego (II-63). W trakcie obecnego badania psychiatrycznego, poza deficytem intelektu, nie stwierdza się innych istotnych odchyłeń od stanu prawidłowego.

dowód: opinia sądowno- lekarska z dnia 29.04.2012 r.- k. 20-22,

Sąd w całości podzielił opinię biegłego sądowego z zakresu psychiatrii uznając, iż zawiera ona kompleksową i wyczerpującą ocenę stanu organizmu odwołującego, a nadto uwzględniła wpływ rozpoznanych u niego schorzeń na zdolność do pracy. Sąd uznał, iż charakterystyka schorzeń została przez biegłego oceniona prawidłowo z punktu widzenia zasad logiki, przy wykorzystaniu wiedzy specjalistycznej popartej doświadczeniem osoby sporządzającej opinię. W tej mierze, Sąd podzielił wnioski biegłego psychiatry odnośnie braku u wnioskodawcy całkowitej niezdolności do pracy. Zważyć przy tym należy, iż opinia ta została wydana przez biegłego sądowego o specjalności adekwatnej do schorzeń zdiagnozowanych u odwołującego. Nadto podkreślić należy, iż opiniujący w sprawie biegły swoje ustalenia i wnioski wywiódł po szczegółowej analizie całości dokumentacji medycznej oraz badaniu ubezpieczonego.

W ocenie Sądu, opinia biegłego sądowego spełnia ponadto wymogi przewidziane dla tego rodzaju środków dowodowych określone w art. 278 k.p.c. i art. 285 k.p.c., a także w przepisach rozporządzenia Ministra Polityki Społecznej z dnia 14 grudnia 2004 r.

w sprawie orzekania o niezdolności do pracy (Dz. U. z 2004 r. Nr 273, poz. 2711 z późn. zm.) w związku z art. 12-14 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2009 r. Nr 153, poz. 1227 z późn. zm.).

Żadna ze stron opinii powyższej nie kwestionowała.

Uwzględniając powyższe, na podstawie tej właśnie opinii, ocenionej pozytywnie zgodnie z kryteriami zgodności z zasadami logiki i wiedzy powszechnej, poziomu wiedzy biegłego, a także sposobu motywowania oraz stopnia stanowczości wyrażonych w niej wniosków, Sąd oparł swoje rozstrzygnięcie w niniejszej sprawie.

Pozostałe okoliczności sprawy uznał Sąd za bezsporne, gdyż nie były w żaden sposób kwestionowane przez strony, zaś dokumenty przedstawione na ich stwierdzenie zostały uznane przez Sąd za wiarygodne.

Sąd rozważył, co następuje:

Odwołanie od decyzji ZUS, w świetle ustalonego stanu faktycznego i obowiązujących przepisów prawa, nie zasługiwało na uwzględnienie.

Zgodnie z art. 107 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. 2009 r. Nr 153, poz. 1227 ze zm.), prawo do świadczeń uzależnionych od niezdolności do pracy oraz wysokość tych świadczeń ulega zmianie, jeżeli w wyniku badania lekarskiego, przeprowadzonego na wniosek lub z urzędu, ustalono zmianę stopnia niezdolności do pracy, brak tej niezdolności lub jej ponowne powstanie.

Z treści art. 68 ust. 1 pkt 3 tej ustawy wynika, że dzieci własne, dzieci drugiego małżonka i dzieci przysposobione mają prawo do renty rodzinnej bez względu na wiek, jeżeli stały się całkowicie niezdolne do pracy oraz do samodzielnej egzystencji lub całkowicie niezdolne do pracy w okresie, o którym mowa w pkt 1 lub 2, tj. do ukończenia 16 lat albo do ukończenia nauki w szkole, jeżeli przekroczyły 16 lat życia, nie dłużej jednak niż do osiągnięcia 25 lat życia.

W przepisie art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 27 czerwca 2003 r. o rencie socjalnej (Dz. U. z 2003 r. Nr 135, poz. 1268 z późn. zm.) wskazano zaś, że renta socjalna przysługuje osobie pełnoletniej całkowicie niezdolnej do pracy z powodu naruszenia sprawności organizmu, które powstało:

- 1) przed ukończeniem 18 roku życia;
- 2) w trakcie nauki w szkole lub w szkole wyższej- przed ukończeniem 25 roku życia;
- 3) w trakcie studiów doktoranckich lub aspirantury naukowej.

Z kolei ust. 2 cytowanego przepisu statuuje, iż osobie, która spełnia warunki określone w ust. 1, przysługuje:

- renta socjalna stała- jeżeli całkowita niezdolność do pracy jest trwała;
- renta socjalna okresowa- jeżeli całkowita niezdolność do pracy jest okresowa.

Ponadto, w myśl art. 5 ustawy o rencie socjalnej- ustalenie całkowitej niezdolności do pracy dokonywane jest na zasadach i w trybie określonych w ustawie z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. 2009 r. Nr 153, poz. 1227 z późn. zm.).

Zgodnie z dyspozycją art. 12 ust. 1 tej ustawy, niezdolną do pracy jest osoba, która całkowicie lub częściowo utraciła zdolność pracy zarobkowej z powodu naruszenia sprawności organizmu i nie rokuje odzyskania zdolności do pracy po przekwalifikowaniu. Całkowicie niezdolną do pracy jest natomiast osoba, która utraciła zdolność do wykonywania jakiegokolwiek pracy (stosownie do ust 2). Zgodnie z ust. 3 powołanego przepisu częściowo niezdolną do pracy jest osoba, która utraciła zdolność do pracy zgodnie z poziomem posiadanych kwalifikacji. Równocześnie w myśl art. 13 powołanej ustawy, przy ocenie stopnia i trwałości niezdolności do pracy oraz rokowania co do odzyskania tej zdolności uwzględnia się stopień naruszenia sprawności organizmu oraz możliwość przywrócenia niezbędnej sprawności w drodze leczenia, jak również możliwość wykonywania dotychczasowej pracy, względnie możliwość przekwalifikowania zawodowego. W myśl ustępu 2, trwałą niezdolność do pracy orzeka się natomiast, jeżeli według wiedzy medycznej nie ma rokowań odzyskania zdolności do pracy.

Jak wynika z wydanej w przedmiotowej sprawie opinii biegłego sądowego z zakresu psychiatrii, odwołujący, pomimo stwierdzonego u niego upośledzenia umysłowego lekkiego, nie jest osobą całkowicie niezdolną do pracy.

Odwołujący nie spełnia zatem przesłanki całkowitej niezdolności do pracy w rozumieniu art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 27 czerwca 2003 r. o rencie socjalnej (Dz. U. z 2003 r. Nr 135, poz. 1268 z późn. zm.) i art. 68 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. 2009 r. Nr 153, poz. 1227 ze zm.), dlatego też jego odwołanie od zaskarżonej decyzji z dnia 24 października 2011 r. należało oddalić.

Wobec powyższych okoliczności, na mocy powołanych wyżej przepisów prawa materialnego oraz art. 477¹⁴ § 1 k.p.c., należało orzec jak w sentencji.